

UCRAINEANUL ȘESTOV, LA IERUSALIM

Autor: Petre M. Iancu | 28 iulie 2022

Acest articol a fost publicat și pe blogul autorului, îl puteți accesa aici.

În timp ce rachetele rusești zdrobesc oase de copii în Ucraina, mă întrebă, placid, o rețea socială fără să roșească: „La ce mă gândesc?”.

Oare la ce? La ce, dacă nu la extremism și calamitatea lui? Mă preocupă cel antioccidental și revoluția lui maoistă din Occident. Mă gândesc și la cel, nu mai puțin radical, din Orient. La măcelul sinistru din Ucraina, pe care l-a declanșat Rusia încăpută pe mâna unor ideologii de tip Ilyin, intoxicând mințile otrăvitoare ale unor Dughin și Putin. Și la resorturile metafizice ale acestor dezastre, de vreme ce patriarhul Bisericii Ortodoxe Ruse, Kiril, a numit, nu întâmplător, agresiunea și invazia declanșate de Rusia cu armele pe care a pretins că le-a blagoslovit el: un „război metafizic”.

În puține cuvinte: mă gândesc la noi. La tine și la mine, cum ar spune Buber. Și la ei doi. La Șestov și la Ierusalim. La ce ar trebui să învățăm, dacă mai e timp, de la el, acest gânditor evreu, de origine ucraineană și limbă rusă, care a fost Lev Șestov, interpretul magistral al Dumnezeuului Bibliei, al unor Shakespeare, Nietzsche, Dostoievski, Tolstoi, Kierkegaard.

Pe scurt, reflectez intens la *Atena și Ierusalim*, capodopera lui Șestov. Și la ce ar trebui să medităm, am impresia, de la un cap la altul al globului, punându-ne rapid și abundant cenușă în cap, în speranța că vom mai putea fi cruțați.

Știu că nu putem pretinde că merităm să fim cruțați după ce am înghițit, netulburați, atâta amar de vreme dimineța, la prânz și seara, avalanșe de falsuri, răutăți și viclenii. După ce ne-am scufundat sub pângăritoarele cascade zilnice de minciuni ale propagandelor din Est și Vest, fără să crâcnim, fără să ne revoltăm, fără să ne ridicăm să le secăm izvorul pestilențial.

Mă obsedează o vorbă către Bulgakov a marelui Lev Șestov, dascălul și confidentul lui

Benjamin Fondane, cel martirizat de naziști la Auschwitz și gânditorul care l-a influențat decisiv pe Cioran.

Șestov i se plângea în ultimii ani de viață și lui Fondane, și prietenului său nu mai puțin extraordinar, de vreme ce ne-a dăruit *Maestrul și Margareta*, de „coșmarul lipsei lui Dumnezeu și al necredinței” care a cuprins omenirea.

(Mă cutremur la gândul că recuperarea lui Fondane, elevul preferat al lui Șestov, era pe cale să ajungă pe mâini false și vidate de orice rămășiță de smerenie). Mă îngrozește că prea puțini par să înțeleagă ce nefaste urmări are perfidia într-o lume din care au fost evacuate poruncile Celui Sfânt, lăudat fie numele Său.

Că s-a umplut cu nefăcutele nimicitoare de iubire, de libertate și provocatoare de catastrofe și vărsări de sânge ale minciunii, care pavează drumul „progresist”, dar și pe cel „reacționar”, spre infernul de aici și de acum.

Cât despre motivul pentru care, spre uimirea ineputabilă a raționaliștilor din Vest, mai există războaie? Răspunde contemporanul lui Șestov, Franz Rosenzweig, autorul *Stelei Izbăvirii* și partenerul genial al lui Martin Buber în poate cea mai bună traducere a Bibliei.

Rosenzweig explica astfel, fără să știe, și o parte majoră din resorturile Holocaustului, demarat la doar un deceniu după moartea sa. Mai există războaie pentru că „între toate popoarele lumii fiecare se consideră poporul ales. Fiecare vede în ideologia și principiile guvernării sale singurele căi care conduc lumea spre pace”.

Și pentru că mai există dezinformatorii geniali. Există fiindcă par a fi pereni. Și și-au îndeplinit și acum 2000 de ani, temeinic, misiunea. E vorba de cei care izbutesc ceea ce Nietzsche numea: *die Umwertung aller Werte*. În speță, răsturnarea tuturor valorilor. Iată la ce nu pot să nu mă gândesc.

Imagine: Unsplash